

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ตามที่ตั้งโรงเรียน อายุของโรงเรียน และขนาดของ โรงเรียน ภายใต้กรอบมาตรฐานโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 4 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน และด้านความพึงพอใจของชุมชน แล้วนำสภาพปัญหา มาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน จากประชากรที่เป็นพนักงานครูสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก รวม 285 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบสภาพปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการเพื่อทราบถึงเขตที่ตั้งโรงเรียน อายุของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ต่อจากนั้นเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการโดยผู้ตอบเลือกตอบได้ 3 อันดับ ตามลำดับความสำคัญ เครื่องมือนี้ผู้วิจัยนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับพนักงานครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออก จำนวน 30 คน นำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อได้ค่าอยู่ระหว่าง .20 -.82 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ค่าเท่ากับ .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เพื่อขอความร่วมมือให้พนักงานครูตอบแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 302 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืน จำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.37

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (Statistical Package for the Social Science) โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนจำแนกตามอายุของโรงเรียน ใช้การทดสอบค่าที (t -test) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนและขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนโดยใช้ค่าร้อยละ และจัดลำดับที่นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 มาตรฐานด้านปัจจัย พบว่าโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ มีงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหาร การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม มีวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ และการดำเนินการให้นักเรียนมีความพร้อมและมีประสบการณ์พื้นฐานโดยมีเกณฑ์อายุที่กำหนด

1.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ พบว่าโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การจัดระบบการบริหารงาน วิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ การจัดการบริหารอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมให้ถูกหลักสุขาภิบาลเอื้อต่อการพัฒนาทุกด้านและมีความปลอดภัยเกิดประโยชน์สูงสุด และการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้อง

กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของปัญหา ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.3 มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน พบว่าโดยรวมและรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การจัด การเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการจัดการเรียนการสอนให้ นักเรียนมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา

1.4 มาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน พบว่า โดยรวมและรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สถานศึกษามีการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ข้อมูลด้านอื่นๆ เป็นศูนย์ข้อมูลหรือคลังวิชาการของ ท้องถิ่นชุมชนนั้นๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนและเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นที่ ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

2. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนของ สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าโดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

3. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนของ สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามอายุของโรงเรียน พบว่าโดยรวมและ รายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

4. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนของ สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

5. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาล และเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก เรียง 3 ลำดับ มีดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านปัจจัย อันดับแรกควรจัดให้ครูผู้สอนได้รับการ พัฒนา เช่น ให้ฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ การพัฒนาจิตใจ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง อันดับสองจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันเกิดประโยชน์ ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และอันดับสามจัดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้ารับการ พัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรมและหลักสูตรการจัดการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.2 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านกระบวนการ อันดับแรกส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จุดประสงค์ความมุ่งหมายของการเรียน โดยเน้นกระบวนการกลุ่มและให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด อันดับสองจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการให้เป็นระบบ โดยสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรและท้องถิ่น และอันดับสามให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้กับบุตรหลานและท้องถิ่นของตนโดยให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.3 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน อันดับแรกส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจใน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ อันดับสองฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการคิดคำนวณ ให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดโดยเน้นขั้นตอนการสอนตั้งแต่ใช้ของจริงรูปภาพและสัญลักษณ์ ในการคิดคำนวณ และอันดับสามเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับ เรื่องสิ่งแวดล้อมให้โทษ โรคเอดส์ โรคติดต่อร้ายแรง

5.4 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน อันดับแรก โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทางด้านวิชาการ ด้านกีฬา ศิลป ดนตรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม และฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง อันดับสองจัดห้องสมุดของโรงเรียนให้เป็นศูนย์ ข้อมูลความรู้ของชุมชนและโรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการของโรงเรียนและ ข้อมูลด้านอื่นให้ชุมชนได้ทราบ และอันดับสามผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนโรงเรียน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยายังไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นกำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากโรงเรียนมีอุปสรรคและข้อขัดข้องในการดำเนินงาน เช่น มีบุคลากรไม่เพียงพอ ผู้บริหารและครูไม่ทราบแนวทางประเมินผลลดจนขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ดังนั้นสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง ได้ตระหนักถึงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เทศบาลและเมืองพัทยา จึงจัดให้มีชุดฝึกอบรมต้นแบบ จำนวน 3 ชุด คือ ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร ชุดฝึกอบรมครู และชุดฝึกอบรมผู้นำชุมชน เพื่อใช้ในการศึกษาและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อไปสู่เป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว (วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์, อมรรรัตน์ พันธุ์งาม, และ ชนาธิป พุ้ยแปร, 2545) ดังนั้นจึงทำให้สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัตยชาติ ตาลชัย (2542) พบว่าปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ วรณีย์ พจน์พัฒนพล (2542) ที่พบว่าปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานโรงเรียน ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งงานวิจัยของ สมพร ดันเงิน (2544) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่ามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ สุชุม ดันกาญจน์ (2544) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนศึกษาอาเภอเขมหาราช สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่ามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านปัจจัย พบว่าโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 6 สถานศึกษามีงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เป็นปัญหาค่อนข้างหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณที่โรงเรียนได้รับมีอย่างจำกัดแต่ในการบริหาร โรงเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องใช้งบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพงานและการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนก็อาจได้รับความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากส่วนอื่น เช่น หน่วยงาน ภาคเอกชน องค์กร และชุมชน งบประมาณโรงเรียนนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนทุกโรงเรียน เท่าที่ผ่านมามีงบประมาณมีอยู่ในปริมาณที่จำกัด (ดุสิต ทิวถนอม, 2535, หน้า 86) ดังที่ ลิปพนนท์ เกตุทัต (2518, หน้า 50) ได้กล่าวว่าการที่รัฐบาลไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอทำให้โรงเรียน ไม่สามารถนำงบประมาณมาบริหารโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญไชย ไชยวงศ์ (2539) ได้ศึกษาการนำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาไปใช้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับขาดงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะงบประมาณประจำปี

ส่วนมาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากร ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เป็นปัญหาค่อนข้างสอง ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะสื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นตัวกลางที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนาและสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพตลอดจนการดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข ดังที่ อารุง จันทวานิช (2541, หน้า 137) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการเรียน การสอนว่า 1) ช่วยเพิ่มประสบการณ์ของนักเรียนให้มากขึ้น 2) ช่วยให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาวิชา อย่างมีความหมายต่อชีวิต 3) ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน 4) ช่วยให้นักเรียน ได้เรียนรู้กิจกรรมที่หลากหลาย 5) เป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วและถูกต้องมาก ยิ่งขึ้น

และมาตรฐานที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรู้ ความสามารถในการบริหารการจัดการ เป็นปัญหาอยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร สถานศึกษาก่อนจะเข้าสู่ตำแหน่งจะต้องเข้ารับการฝึกและพัฒนาศักยภาพการเป็นบริหาร และเมื่อ เข้าสู่ตำแหน่งแล้วก็ต้องเข้ารับการอบรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นประจำทุกปี

1.2 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 1 สถานศึกษาจัดระบบการบริหาร งานวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ความต้องการของท้องถิ่นและเป้าหมาย ของการพัฒนาประเทศ เป็นปัญหาอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็น งานหลักของโรงเรียน โรงเรียนจะตื่นตัวก็สืบเนื่องมาจากโรงเรียนบริหารจัดการงานวิชาการให้ ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่และต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน (2542) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ จรรยา กสิกรรม (2543) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งงานวิจัยของ สมยศ เนินสุวรรณ (2543) พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนมาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาบริหารการจัดการอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้ถูก หลักสุขภาพิบาล เอื้อต่อการพัฒนาการทุกด้าน มีความปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นปัญหา อันดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็น องค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ เพราะการเรียนรู้ของนักเรียน

ไม่ได้เกิดจากการที่นักเรียนจะเรียนรู้และรับการถ่ายทอดจากครูเพียงฝ่ายเดียว การสภาพแวดล้อมให้ถูกหลักสุขาภิบาลจะเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, หน้า 70) จะเห็นได้ว่าการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นภาระหน้าที่ของบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยกันเพื่อเป็นการส่งเสริมความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกของโรงเรียน (Hapim, 1966, p. 174)

และมาตรฐานที่ 12 บุคลากรในสถานศึกษามีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการปฏิบัติงาน เป็นปัญหาอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชน ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนส่วนมากจะเป็นคนในชุมชน ดังนั้นจึงทำให้ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

1.3 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นปัญหาอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีความตื่นตัวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งมีการเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งครูและนักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อเหล่านี้ได้ส่วนหนึ่ง แต่การจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศมีปัญหาเกี่ยวกับตัวครูผู้สอนอาจเนื่องจากพนักงานเทศบาลและเมืองพัทยามีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาที่มีความถนัดและวิชาการที่แตกต่างกัน แต่จำเป็นต้องสอนต้องทุกวิชาและต้องประจำชั้นด้วยจึงทำให้พนักงานครูไม่มีเวลาที่จะศึกษาในด้านนี้โดยตรง ประกอบกับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนมากในโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนจึงสอนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและครูใช้สื่อการเรียนการสอนเสริมให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ดังที่ วรรณิ พงษ์พัฒน์พล (2543, หน้า 121) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนการสอน คือ ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ ในการเรียนการสอน รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคนโดยมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะเฉพาะด้านมุ่งปลูกฝังความรู้ความสามารถ และทักษะในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 10)

ส่วนมาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นปัญหาอันดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นภาระที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน ซึ่ง กรมวิชาการ กล่าวว่าในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้เน้นการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนให้โอกาสเท่าเทียมในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้กล่าวถึงมาตรฐานด้านการเรียนการสอนว่าการจัดการเรียนการสอนควรให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

และมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นปัญหาดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งที่การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้เน้นในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ข้อมูลด้านอื่นๆ เป็นศูนย์กลางหรือคลังวิชาการของท้องถิ่น ชุมชนนั้นๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เป็นปัญหาอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งของโรงเรียนเพราะโรงเรียนตั้งขึ้นโดยชุมชนและเพื่อประโยชน์ของชุมชน จึงได้มีนโยบายเน้นความสำคัญในเรื่องนี้พอสมควร แต่ที่ผ่านมาโรงเรียนให้ความสำคัญกับชุมชนน้อยมากเนื่องจากโรงเรียนขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านประชาสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งบุคลากรที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ก็เป็นครูที่ทำการสอนวิชาอื่นๆ ยังไม่มีความรู้ทางด้านงานประชาสัมพันธ์โดยตรง จึงทำให้ไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย เวียงพล (2532) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ เตือนดา อวยสวัสดิ์ (2541) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งงานวิจัยของ อุไร ฤาชา (2530) ได้ศึกษาการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา พบว่าปัญหาการให้บริการชุมชนการประชาสัมพันธ์โรงเรียนและการร่วมกิจกรรมของชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ส่วนมาตรฐานที่ 4 ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษา เป็นปัญหาอันดับสอง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของ

ชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงมีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน โดยมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายนโยบายของโรงเรียน มีบทบาทในการสนับสนุนภารกิจหลักของโรงเรียน และมีบทบาทในการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน (อุดม ปัญญา, 2529, หน้า 6) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาชญญ์ อิศรกุล (2545) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

และมาตรฐานที่ 3 สถานได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจและยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัญหาลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 24) ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครองได้ตระหนักในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา ถือเป็นเป้าหมายที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้ตามข้อกำหนดซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการศึกษาเพื่อเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดเป็นคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น, 2541, หน้า 3) ดังนั้นโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยาก็เป็นสถานศึกษาที่ได้มาตรฐานและเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งจะเห็นจากสถิตินักเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา 5 ปีย้อนหลัง (ปีการศึกษา 2540 – 2544) มีนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.71 (สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น, 2544, หน้า 2-3)

2. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนของ สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป้าหมายการจัดการศึกษาของสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยา ได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยาเพื่อเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดเป็นคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยาทุกแห่งทั่วประเทศ โดยกำหนดให้โรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดใช้มาตรฐานการจัดการศึกษาของเทศบาลและเมืองพัทยา ดังนั้นจึงทำให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยที่ตั้งอยู่ในเขตที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชนจิตต์ ทรงศิริ (2537) ที่พบว่าปัญหาการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกตามลักษณะที่ตั้งของโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมืองไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ ประเวศ โพนน้อย (2544) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยจำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนของ สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามอายุของโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าอายุของโรงเรียนไม่ส่งผลต่อความแตกต่างของระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน และจากการค้นคว้างานวิจัยยังไม่พบวรรณกรรมที่กล่าวถึงอายุของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนโดยตรง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาทุกโรงเรียน ในภาคตะวันออก ได้จัดกิจกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนตามคู่มือเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนของสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น เหมือนกันทุกโรงเรียนและผู้บริหารและครูต่างได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโดยศึกษานิเทศก์ของสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นได้จัดอบรมให้ความรู้จึงทำให้มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนของ สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง ได้จัดทำหนังสือคู่มือมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ทุกโรงเรียนใช้ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้จัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารและพนักงานครู ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารและพนักงานครูมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา ประกอบกับหน่วยงานต้นสังกัดได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนให้กับทุกโรงเรียนในสังกัด จึงทำให้สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณี พจน์พัฒน์พล (2542) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ สุทธิ สุวรรณपाल (2542) ได้ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันพบว่าไม่แตกต่างกัน รวมทั้งงานวิจัยของ ประยูร ขวนยี่ (2542) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ในแต่ละมาตรฐานมีดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านปัจจัย อันดับแรกควรจัดให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา เช่น ให้ฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การศึกษาคูงาน การศึกษาต่อ การพัฒนาจิตใจอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้อาจเพราะการฝึกอบรมสัมมนาจะทำให้พนักงานครูได้พัฒนาระดับความรู้ มีประสบการณ์และมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ดังที่ นิพนธ์ กินวรงค์ (2526, หน้า 77) กล่าวว่าผู้ที่ได้รับการอบรมจะเข้าใจบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติตามภารกิจของงานดี เป็นการเพิ่มประสบการณ์จะทำให้การปฏิบัติงานได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีดิลก (2529, หน้า 70) ที่ได้กล่าวว่าการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่จะต้องจัดขึ้นเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยโรงเรียนจะต้องหาทางให้ครูได้มีความรู้ความสามารถมากขึ้นเพื่อเสริมสร้างให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้า (พนัส หันนาคินทร์, หน้า 88) ส่วนการสนับสนุนให้พนักงานครูได้ศึกษาต่อ นั้น ภิญญู สาธร (2519, หน้า 112) ได้กล่าวว่าเป็นการเพิ่มวุฒิของบุคลากรให้มีความรู้ดีขึ้น หรือได้รับความรู้ใหม่เพราะวิธีการทำงานและเครื่องมือปฏิบัติงานเปลี่ยนไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปี่ยมจันทร์ สังขะวินิจ (2536) ที่พบว่าพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดชลบุรี มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

5.2 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านกระบวนการ อันดับแรกส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักประสงค์ความมุ่งหมายของการเรียน โดยเน้นกระบวนการกลุ่มและให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นภารกิจที่สำคัญของพนักงานครูที่ต้องการให้นักเรียนของตนมีคุณภาพ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 42) กล่าวว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นครูต้องเป็นกัลยาณมิตร รักเมตตา เอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบเป็นขั้นตอน โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริงแสวงหาความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน

5.3 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน อันดับแรกส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจใน

ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ ทั้งนี้เพราะอาจทำให้นักเรียนมีความรู้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในปัจจุบัน เกิดทักษะในการทำงานที่ต้องลงมือปฏิบัติ สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพรวมทั้งสามารถเรียนรู้ได้จากหลายสื่อทั้งการเรียนรู้จากการได้รับการศึกษาโดยตรงจากโรงเรียนและจากสื่อต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ หนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ข่าวสารอย่างรวดเร็วและหลากหลายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพสามารถนำพาสังคมไทยในอนาคตไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทันกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้การดำรงชีวิตในสังคมมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, หน้า 3)

5.4 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน อันดับแรก

โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทางด้านวิชาการ ด้านกีฬา ศิลป ดนตรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม และฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง ทั้งนี้เพราะทำให้ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเนื่องจากต้องการให้ลูกหลานของตนมีความรู้ในทุกด้านและที่สำคัญคือการที่นักเรียนมีวินัยในตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป ดังที่ วิชัย ราษฎร์ศิริ (2525, หน้า 113) ได้กล่าวถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ได้กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความสนใจ ความถนัดเพื่อให้ผู้เรียนช่วยคิด ช่วยทำและช่วยแก้ไขปัญหาลงมือปฏิบัติให้นักเรียนเข้าใจตนเอง พัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยที่มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัยรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและมีวินัยในตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มาตรฐานด้านปัจจัย ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสำคัญ คือ สถานศึกษามีงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ดังนั้น

1.1 สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง ควรพัฒนาพนักงานครูในสังกัดโดยการจัดอบรมสัมมนาความรู้เชิงปฏิบัติการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งให้กับพนักงานครูทุกคน

1.2 โรงเรียนจัดให้มีการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลเพื่อให้พนักงานครูได้รับประสบการณ์ตรงเพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้พนักงานครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำความรู้มาพัฒนางาน

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสำคัญ คือ สถานศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ความต้องการของท้องถิ่นและเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ ดังนั้น

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้พนักงานครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและครูเป็นผู้ชี้แนะ

2.2 โรงเรียนควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประสานกับชุมชนเพื่อให้ผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้กับบุตรหลานของตนเอง

3. มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสำคัญ คือ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น

3.1 โรงเรียนควรจัดให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษา ตามสถานที่ที่จัดงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อให้นักเรียนได้ประสบการณ์จริงและเกิดการเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2 สำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น ควรจัดอบรมสัมมนาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กับพนักงานครูในสังกัดเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนด้านนี้โดยตรง

4. มาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสำคัญ คือ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ข้อมูลด้านอื่น ๆ เป็นศูนย์ข้อมูลหรือคลังวิชาการของท้องถิ่น ชุมชนนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้น

4.1 โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นประจำทุกเดือน เพื่อจะได้ทราบความต้องการของผู้ปกครองและเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนทางอ้อม

4.2 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการติดตามผลการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา

2. ควรศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาล และเมืองพัทยา

3. ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน ของเทศบาลและเมืองพัทยา โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน สิกษานิเทศก์

4. ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาล และเมืองพัทยา โดยเปรียบเทียบตัวแปรด้านประสิทธิภาพ จังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนและตำแหน่ง